

Emma Gardien
Handläggare
033 357042

Utvecklingsplan för populärmusiken 2021-2024

Kulturnämndens beslut

Kulturnämnden beslutar att godkänna *Aktivitetsplan, utveckling av populärmusiken i Borås 2021-2024* samt att meddela övriga berörda nämnder om önskemålet om samverkan i musikfrågan. Vidare att ge Kulturförvaltningen i uppdrag att fortsatt utveckla dialogen med Borås musikaktörer, berörda förvaltningar och organisationer samt att åiterrapportera aktivitetsplanen för år 2021 senast i december samma år.

Sammanfattning

I juni 2020 beslöt Kulturnämnden att godkänna rapporten *Musikutredning 2019* samt att ge Kulturförvaltningen i uppdrag att ta fram utvecklingsplan för populärmusikområdet för åren 2021-2024 – inklusive uppdraget att undersöka möjligheterna att utveckla en fysisk musikscen för populärmusik i Borås.

Kulturförvaltningen har tagit fram en aktivitetsplan som beskriver aktiviteter inom fyra fokusområden, med målsättningen att *uppnå ett levande, genrebrett musikaliv som präglas av delaktighet och har en fungerande återväxt av utövare, arrangörer och publik:*

- *Musikalivets återväxt – ungas möjligheter att utöva musik, arrangera och forma gemenskaper*
- *Professionella och ideella arrangörers förutsättningar*
- *Musikalivets (i betydelsen kulturfält) förutsättningar att verka och utvecklas i Borås*
- *Angelägenhetsgrad lokalt, (del-)regionalt, nationellt och internationellt*

Aktiviteterna är fokuserade kring att stärka dialog, samverkan och kunskapsproduktion förvaltningsövergripande samt mellan stadens berörda aktörer. Vidare betonas vikten av ett regionalt och delregionalt perspektiv.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Musikutredning 2019 var ett uppdrag från Borås Kulturnämnd till Kulturförvaltningen att sammanställa stadens resurser, behov och utvecklingsområden på populärmusikområdet. Sammanställningen visar att Borås musikliv består av aktörer från olika generationer med olika musikformer och behov av mötesplatser och stöd. I utredningen lyftes också musiklivets önskemål om en scen – både i betydelsen fysisk scen och sammanhang.

I juni 2020 beslöt Kulturnämnden att godkänna rapporten Musikutredning 2019 samt att uppdra till Kulturförvaltningen att ta fram utvecklingsplan för populärmusikområdet för åren 2021-2024 – inklusive uppdraget att undersöka möjligheterna att utveckla en fysisk musikscen för populärmusik i Borås.

I augusti 2020 beslutade Kulturnämnden att överlämna fastigheten Villa Solbacken ("Rockborgen") till Lokalförserjningsförvaltningens lokalbank.

Förutsättningar

Omgivande tendenser att förhålla sig till är processer av individualisering, globalisering samt minskat engagemang i föreningsform och förändringar i ekonomiska förutsättningar för musiklivets aktörer.

Musikfältet uppvisar också tendenser av genreöverskridande – mötesformerna kring musik blir fler, musiken finns "överallt" och är tillgänglig i nya former (digitalt), men också i kombination med andra kulturformer. Livemusiken förlorar många av sina tidigare fora (festivaler, rockklubbar) och tvingas hitta nya platser och former.

Borås är en växande stad med starka visioner. I diskussioner om stadens utveckling bör även stadens förhållandevis stora resurs av kompetens och aktörer inom musikområdet ingå. Musiklivet har varit och kan fortsätta vara en viktig del av stadens identitet.

Musikens effekter och centrala plats i människors liv behöver diskuteras i relation till utvecklingen av Borås som (kultur)stad. Vad föder och göder kreativitet, välmående och mångfald av uttryck hos invånarna?

Musiken tar idag plats i nya rum runt om i Sverige och världen. I Borås finns stora möjligheter att utveckla platser för musik i dialog mellan stadens många aktörer.

Vision

Musikutredning 2019 sammanfattar musiklivets vision i tre punkter:

- Att det ska finnas en musikscen i Borås. (Både i betydelsen fysisk scen och sammanhang)
- Att fler grupper och gemenskaper kan presentera sin musik publikt och kan bjuda in fler att ta del av den.
- Att unga musiker och arrangörer i Borås uppmuntras och att de kan få stöd i att avancera i sina karriärer – om de vill det.

Hur kan Borås utvecklas på populärmusikområdet?

Målet är att uppnå ett levande, genrebrett musikliv som präglas av delaktighet och har en fungerande återväxt av utövare, arrangörer och publik.

Beståndsdelar i ett levande musikliv är scener och andra resurser, arrangörer samt utövare i olika grad av professionalisering. Men framför allt: publik.

För att uppnå ett rikt musikliv i Borås där fler genrer blir synliga, arrangörers villkor förbättras och där barn och unga har likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt musikintresse krävs utveckling inom flera olika områden som berör musiklivet.

Med utgångspunkt i musiklivets vision och övrigt underlag från Musikutredning 2019 kan fyra fokusområden ringas in:

- Musiklivets återväxt – ungas möjligheter att utöva musik, arrangera och forma gemenskaper
- Professionella och ideella arrangörers förutsättningar
- Musiklivets (i betydelsen kulturfält) förutsättningar att verka och utvecklas i Borås
- Angelägenhetsgrad lokalt, (del-)regionalt, nationellt och internationellt

Metoder som föreslås för att stärka dessa områden är:

- Samordning och dialog inom kommunen – musiken som faktor behöver lyftas i fler sammanhang och förvaltningsövergripande.
- Att lyfta musiken och samverkande kulturyttringar ur stadsutvecklingsperspektiv:

- Bygga långsiktiga och dynamiska strukturer där även musiken får ta plats utan att vara på undantag eller vara underordnad annan verksamhet.
 - Utveckla kreativa och fria miljöer/(mötes)platser där kulturformer och gemenskaper kan utvecklas
-
- Samverkan och dialog mellan staden, privata aktörer, studieförbund och eldsjälar/ideella krafter
 - Delaktighet och inflytande från de målgrupper som berörs – unga, musiklivets aktörer och publik
 - Utveckla stödsystem och stödfunktioner som är relevanta för och används av aktörer inom populärmusikområdet.
 - Delregional och regionalt perspektiv och dialog – att sätta in Borås i ett större sammanhang.

Berörda målgrupper och aktörer

Inom Borås Stad och regionalt

En central utgångspunkt är att utveckla samverkan och dialog inom kommunen för att lyfta musiklivets förutsättningar och hur detta fält kan vara del i att stärka kulturpolitiska, sociala, ekonomiska och stadsutvecklande aspekter i Borås.

Samhällsbyggnadsnämnden, Fritids- och folkhälsonämnden och Näringslivsenheten är viktiga aktörer, liksom Borås TME och Borås City som företräder stadens företagare och har en viktig roll i att kommunicera stadens identitet.

I ett stadsutvecklingsperspektiv är det relevant att diskutera var musiken får ta plats i staden. Exempelvis kan en gemensam analys göras med Samhällsbyggnadsförvaltningen om möjliga platser där musiken kan få ta plats och mötesplatser utvecklas på sina villkor.

I samverkan med Näringslivsenheten, Borås City och Borås TME finns möjlighet att skapa dialog mellan musik- och näringsliv och arbeta för åtgärder som bidrar till ett vitalt musikliv som främjar både närings- och kulturliv. I samverkan kan hinder och utvecklingsområden identifieras, och publikengagemanget för livemusiken stärkas.

Här finns också möjlighet att föra en dialog kring att bjuda in större arrangemang till Borås som bedöms stärka både musiklivet och näringslivet. Just nu upplever stadskärnan utmaningar på grund av förändrade förutsättningar för handelsverksamhet. Kan samverkan på musikområdet vara en del i framtida lösningar?

Borås Stad ingår också i ett regionalt och nationellt sammanhang på musikområdet. Regionalt finns stöd, nätverk och kunskaper att ta del av från av Västra Götalandsregionen och Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund. Andra regionala aktörer som arbetar med att utveckla och stödja musiklivet ur regionalt perspektiv är KulturUngdom och Westside Music.

Utövare

I Borås finns utövare i alla åldrar. Kulturnämnden har ett särskilt ansvar för ungas rätt till att utöva musik genom Kulturskolan. Fritids- och folkhälsoförvaltningen ansvarar för öppen ungdomsverksamhet samt Brygghuset och stadens studieförbund har stor betydelse för unga och vuxnas tillgång till replokaler och fortbildning.

Kulturskolan genomför under 2020 en genomlysning av verksamheten. Denna rapport blir ett viktigt underlag i det fortsatta arbetet att stärka ungas rättighet till likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt musikintresse, med utgångspunkt i barnkonventionen och arbetet inom satsningen Socialt hållbart Borås.

Både Kulturskolan och stadens mötesplatser möter viktiga frågor kring barn och ungas rätt att uppleva, utöva och mötas kring musikaliska gemenskaper. En viktig fråga för framtidens musikliv är hur tillväxten av musikutövare och arrangörer ser ut. Numera ser dessa utmaningar annorlunda ut, då både mötesformerna kring musik och former för ungas musicerande är under förändring. Här finns möjlighet att skapa dialog mellan Kulturförvaltningens (Kulturskolan) och Fritids- och folkhälsoförvaltningens verksamheter för unga för att stärka kvalitet och ungas rättighet till fritid, att delta fritt i kulturlivet på sina egna villkor.

I samband med detta är det också prioriterat att följa DIY-arenan Brygghusets utveckling då Fritids- och folkhälsoförvaltningen utreder ett förslag att flytta den ideella verksamheten Kulturföreningen Tåget till samma byggnad på Bryggaregatan. Dessa verksamheter bildar tillsammans med Kulturskolan tre centrala platser i staden för ungas musik. Hur kan dessa aktörer samverka kring ung kultur, och stärka musikfältet för unga genom kulturpolitiska, folkhälsopolitiska och barnrättsliga målsättningar?

Tillgången av replokaler, studios och mötesplatser för både unga och vuxna behöver följas upp under fyraårsperioden, och frågan om i vilken utsträckning olika genrer och gemenskaper får ta plats och på vilka villkor behöver utredas vidare.

Arrangörer

En viktig utmaning är att förbättra villkoren för Borås musikarrangörer. Här finns flera aspekter att utveckla – resurser, publikunderlag samt stödfunktioner. Arrangörer finns i varierande antal - unga, ideella och professionella. Alla med olika förutsättningar och behov av stöd. Som redskap finns exempelvis stödsystem, kunskapsförmedlande insatser och regionala och nationella nätverk.

Hos gruppen unga arrangörer tycks antalet musikrelaterade arrangemang minska, och här behöver olika gemensamma insatser göras för att stärka det musikintresse som finns och stötta för att hitta arrangemangsformer som passar unga idag och uppmuntra till egna arrangemang.

Ideella och professionella arrangörer har möjlighet att söka olika stöd för sin verksamhet. Här kan riktad information om de lokala, regionala och nationella stödformerna underlätta både för dessa och andra arrangörer.

Ett tydligt önskemål från musiklivet under 2019 har varit att det ska finnas en scen anpassad för populärmusik. En målsättning är därför att utveckla en (eller flera) populärmusikscen(er) och relevant mötesplats(er) i Borås. Det finns möjlighet att arbeta med både informella och formella scener och med olika publikgrupper och generationer. I detta arbete ingår att samla intressenter för en sådan scen och separat analysera hur den ska komplettera befintligt musikliv och hur den kan utformas:

- Kan medel sökas för en förstudie?
- Vilken plats (se ovan, om stadsutveckling)
- Vad inbegriper det för investeringar?
- Finns ideella och/eller professionella aktörer som vill samarbeta kring en sådan plats?
- Vilka investeringar har staden möjlighet att göra?

Publik

Publik är en grundläggande förutsättning för ett levande musikliv. Hur kan staden främja en intresserad och engagerad publik från hela regionen att besöka Borås musikscener? Attraktiva mötesplatser kring musik behöver utvecklas i samverkan med arrangörer, föreningar och publiken själv. I samverkan med ideella och privata aktörer kan plats för fler olika genrer utvecklas i relation till publikarbetet.

Det finns flera genrer och publikgrupper som inte ”syns” i Borås. Musikutredningen lyfter behovet av att synliggöra fler genrer – inte minst de som lever inom föreningslivet. Kulturförvaltningens Publika möten som har ett publikutvecklande uppdrag, Fritids- och folkhälsoförvaltningen som ansvarar

för föreningar och ungas fritid, samt studieförbunden kan i samverkan synliggöra och stärka fler genrer och gemenskaper.

Aktivitetsplan, utveckling av populärmusiken 2021-2024

En förutsättning för aktivitetsplanen är att dialog mellan kommunala förvaltningar upprättas och att det skapas möjlighet för samverkan. Utvecklingsplanens inriktning är också beroende av vilka aktörer inom musiklivet som vill och har möjlighet att engagera sig i dialog och utvecklingsarbetet, och aktiviteterna kan därför komma att kastas om i tid eller viktas olika inom olika frågor under arbetets gång.

Det är viktigt att betona att utredningsarbetet och utvecklingsplanen har utgått från populärmusikens förutsättningar, men att det fortsatta arbetet inte utesluter samarbeten med, eller insatser som stärker, även fler genrefält och kulturformer.

Aktivitetsplanen beskriver en övergripande plan för utveckling under fyraårsperioden med föreslagna aktiviteter. En mer detaljerad plan för respektive år behöver arbetas fram i dialog med berörda parter samt årligen stämmas av mot de målsättningar som formuleras i samråd med musiklivet och berörda målgrupper. Flera av utvecklingsområdena överlappar varandra, och uppdelningen över de fyra fokusområdena är en ansats att synliggöra insatserna och vilka samverkansparter som är centrala.

Inför 2021 ska Borås Kulturförvaltning återkoppla till Västra Götalandsregionen inom vilka frågor som stöd i form av till exempel processtöd önskas av Västra Götalandsregionen, Förvaltningen för kulturutveckling.

Aktivitetsplanen redovisas i bilagan *Aktivitetsplan, utveckling av populärmusiken i Borås 2021-2024*.

Beslutsunderlag

1. Bilaga: *Aktivitetsplan, utveckling av populärmusiken i Borås 2021-2024.*
- 2: *Musikutredning 2019, Dnr KUN 2018-00137 3.6.1.0*
3. *Kulturprogram 2020 – 2023 med framåtblick – styrdokument för kulturen i Borås Stad, i samverkan med det lokala kulturlivet, dnr 2019-00126*

Samverkan

FSG 2020-10-13

Beslutet expedieras till

1. Fritids- och folkhälsonämnden
2. Samhällsbyggnadsnämnden
3. Stadsledningskansliet, Näringsliv
4. Borås TME

Sara Andersson
Ordförande

Eva-Lotta Franzén
Förvaltningschef

Emma Gerdien, 033-35 70 42
emma.gerdien@boras.se

Aktivitetsplan, utveckling av populärmusiken i Borås 2021-2024

2021

Mål: etablera dialog och utforska Borås som musikstad

Detta år etableras grundläggande dialogformer och möjligheter till samverkan utforskas. Vilka möjligheter finns att lyfta musikfrågan förvaltningsövergripande och att arbeta med musiken som faktor inom olika områden där målsättningar inom olika nämnder samverkar? Vidare bör det delregionala och regionala perspektivet lyftas och definieras för populärmusikområdet.

I slutet av året utvärderas aktiviteterna och förslag på justeringar av kommande års aktivitetsplan presenteras för Kulturnämnden (senast) under december månads sammanträde.

Aktiviteter:

- Stämman av utformad aktivitetsplan med engagerade aktörer i Borås musikliv, Borås Kulturnämnd, Västra Götalandsregionens Förvaltning för Kulturutveckling, Boråsregionen samt andra berörda förvaltningar. Besluta vilka frågor som är prioriterade i samråd med stadens musikliv.

Musiklivets återväxt (KuF, FoF, VGR)

- Samverkan och dialog med Fritids- och Folkhälsoförvaltningen kring barn och ungas musikutövande, samt arrangörskap och scentillgång för olika genrer. Kulturskolans genomlysning av verksamheten (som genomförs under 2020) vägs in i fortsatt dialog med Fritids- och folkhälsoförvaltningen. Exempelvis:
 - tillgång till studio
 - gemensam kunskapsinhämtning kring olika musikuttryck för unga idag
 - dialog med unga kring önskemål på verksamhet och stöd

- Ett förslag på ett nytt arbetsstipendium är under utveckling inför 2021. Det ska vara öppet för alla konst- och kulturutövare och bedöms vara relevant även för musiker.

Professionella och ideella arrangörers förutsättningar (KuF, VGR, Näringsliv, BKF, Borås City, Borås TME)

- Undersöka önskemålen om en fysisk scen och skapa en arbetsgrupp med de aktörer som vill engagera sig i denna fråga.
- Söka bidragsmedel för arbetet att ta fram mötesplats/scen eller andra resurser i dialog med musiklivet, med målet att stärka Borås som delregional/regional nod för populärmusiken.

Musiklivets förutsättningar att verka och utvecklas i Borås (SBF, KuF, Näringsliv)

- Kulturförvaltningen kontaktar övriga berörda förvaltningar och undersöker i vilken form dialog kan upprättas dem emellan samt tidsplan. Exempelvis genom:
 - Dialog om stadsutveckling och musik i den nya dialogytan *Stadsrummet* i Kulturhuset som Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kulturförvaltningen gemensamt driver. Urban Talks är också en aktör som kan involveras i detta arbete.
 - Musikforum i samverkan med Creative Cluster (Näringsliv) för att lyfta näringslivsaspekterna av musiklivet och främja dialog och kunskapsproduktion mellan näringslivet och musiklivets olika intressenter
- Konstbiennalen genomförs av Borås Konstmuseum, och här finns möjligheter att utforska nya platser i staden för musiken (även möjlighet för dialog med Samhällsbyggnadsförvaltningen).

Angelägenhetsgrad lokalt, (del-)regionalt, nationellt och internationellt (VGR, Westside Music, Boråsregionen)

- Inleda dialog med regionala och delregionala aktörer och undersöka samarbetsmöjligheter och vilka stödformer och insatser som riktar sig mot lokala arrangörer och aktörer.
- Utveckla dialogformen Musikforum till mötesplats för berörda aktörer samt plats för kunskapsutveckling och inspiration genom föredrag och inbjudna gäster kring olika fokusfrågor.

2022

Mål: stärka kunskaperna kring musiklivets förutsättningar

Inför följande år ska en färdig idé kring utveckling av musikscen(er) vara klar och presenteras för Kulturnämnden. I slutet av året utvärderas aktiviteterna och förslag på justeringar av kommande års aktivitetsplan presenteras för Kulturnämnden (senast) under december månads sammanträde.

Aktiviteter:

Musiklivets återväxt

- Fortsatt fokus på ungas arrangörskap, delaktighet och möjligheter till musikutövande, i samverkan med Fritids- och folkhälsoförvaltningen, kultursekreterare unga och Kulturskolan.

Professionella och ideella arrangörers förutsättningar

- Utveckla gemensam kunskapsproduktion och dialog mellan musiklivets aktörer och Borås Stad genom exempelvis Musikforum med inbjudna gäster/föreläsare kring fokusområden som bestäms i dialog med musiklivet.
- Arrangörsutveckling med stöd av Västra Götalandsregionen. (Exempelvis motsvarande den tidigare satsningen ”Arrangörslyftet”)

Musiklivets förutsättningar att verka och utvecklas i Borås

- Kunskapsinhämtning för politiker och tjänstemän i syfte att öka förståelsen för musikområdet i relation till stads- och ekonomisk utveckling. Till exempel:
 - Armkroksresa för politiker och tjänstemän med stöd av VGR, alternativt fortbildning med besökande expertis. (Till exempel genom konsulter från Sound Diplomacy eller annan handledande organisation). Aktivitetens innehåll bestäms i dialog mellan Näringsliv, Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kulturförvaltningen.
- Publikutveckling – hur stärka publikens engagemang i musiklivet? Undersöka möjligheterna för samverkan mellan studieförbund, föreningslivet och Borås Stad för att lyfta ”osynliga” genrer och publikgrupper.

Angelägenhetsgrad lokalt, (del-)regionalt, nationellt och internationellt

- Undersöka ambitionerna och möjligheterna för ett större musikarrangemang i Borås som även engagerar lokala aktörer.

2023

Mål: stärka Borås som (del-)regional nod för populärmusik

I slutet av året utvärderas aktiviteterna och förslag på justeringar av kommande års aktivitetsplan presenteras för Kulturnämnden (senast) under december sammanträde.

- Stärka kontakter med övriga musikstäder i Västra Götalandsregionen och nationellt.

2024

Mål: Etablera nationella och internationella nätverk – sätta Borås på musikkartan

I slutet av året utvärderas aktiviteterna och utvecklingsplanen slutrapporteras i sin helhet vid Kulturnämndens sammanträde i februari 2025.

- Genomföra ett större musikinriktat arrangemang med fokus på att stärka musiklivet i Borås.
- Utvärdering tillsammans med berörda aktörer.

Emma Gerdien
kultursekreterare unga

Eva-Lotta Franzén
Förvaltningschef